

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana (Veaceslav Martînenco)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (Natalia Simciuc, Ion Țurcan, Iurie Cotruță)

DECIZIE

03 octombrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Valeriu Doagă
Tamara Chișca-Doneva
Nicolae Craiu

examinând recursul declarat de societatea cu răspundere limitată „Elmin Gold Agro”, reprezentată de avocatul Daniela Moraru,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de întreprinderea individuală „Untilă Star” împotriva societății cu răspundere limitată „Elmin Gold Agro” cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 19 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins cererea societății cu răspundere limitată „Elmin Gold Agro”, reprezentată de avocatul Daniela Moraru, cu privire la repunerea în termenul procedural de declarare a apelului, și s-a restituit cererea de apel depusă de societatea cu răspundere limitată „Elmin Gold Agro”, reprezentată de avocatul Daniela Moraru, împotriva hotărârii din 23 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, din motiv că a fost depusă în afara termenului legal, iar instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen,

constată:

La 26 iulie 2017, întreprinderea individuală „Untilă Star” (denumirea prescurtată ÎI „Untilă Star”) a depus cerere de chemare în judecată împotriva societății cu răspundere limitată „Elmin Gold Agro” (denumirea prescurtată SRL „Elmin Gold Agro”) cu privire la încasarea datoriei în sumă de 111 172,16 lei și compensarea taxei de stat în cuantum de 3 335,20 de lei, achitată la depunerea acțiunii (f.d. 4-6, 61).

Prin hotărârea din 23 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, (f.d. 92) acțiunea depusă de ÎI „Untilă Star” a fost admisă și s-a încasat din contul SRL „Elmin Gold Agro” în beneficiul ÎI „Untilă Star” datoria în sumă de 111 172,16 lei și suma de 3 335,20 de lei, cu titlu de compensare a taxei de stat.

La 11 iulie 2018, SRL „Elmin Gold Agro”, reprezentată de avocatul Daniela Moraru, a declarat apel împotriva hotărârii din 23 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, solicitând *inter alia* repunerea în termen a cererii de apel (f.d. 101 „a”).

Prin încheierea din 19 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 106-108) a fost respinsă cererea SRL „Elmin Gold Agro”, reprezentată de avocatul Daniela Moraru, cu privire la repunerea în termenul procedural de declarare a apelului, și s-a restituit cererea de apel depusă de SRL „Elmin Gold Agro”, reprezentată de avocatul Daniela Moraru, împotriva hotărârii din 23 aprilie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana, din motiv că a fost depusă în afara termenului legal, iar instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

La 22 august 2018, SRL „Elmin Gold Agro”, reprezentată de avocatul Daniela Moraru, a declarat recurs împotriva încheierii din 19 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 111-112).

În motivarea recursului a invocat că, instanța de apel a aplicat eronat dispozițiile prevăzute la art. 116 alin. (1) și (2), art. 369 alin. (1) lit. b), precum și art. 380 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

În acest sens, recurenta a menționat că instanța formal a examinat cererea de repunere în termenul procedural, iar drept consecință a respins-o ca neargumentată. Or, apelanta a indicat în cererea de apel că, ulterior va depune o cerere de apel care să corespundă cerințelor prevăzute de art. 365 din Codul de procedură civilă. respectiv, Curtea de Apel Chișinău nu era în drept să examineze o cerere neargumentată privind repunerea în termenul procedural, fără a acorda apelantei termen pentru prezentarea unei cereri motivate.

Recurenta SRL „Elmin Gold Agro”, reprezentată de avocatul Daniela Moraru, a solicitat admiterea recursului și casarea încheierii din 19 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău, cu restituirea cauzei spre rejudecarea problemei soluționate prin încheierea casată.

În conformitate cu prevederile art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Instanța de recurs consideră că, în speță, calea de atac este demarată în interiorul termenului legal, deoarece din materialele cauzei nu poate fi stabilit momentul când i-a fost comunicată SRL „Elmin Gold Agro” și reprezentantului acesteia, avocatului Daniela Moraru, încheierea din 19 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău, iar drept consecință nu poate fi stabilit momentul când începe să curgă termenul de exercitare a dreptului de a ataca încheierea judecătorească.

Examinând recursul declarat, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins, cu menținerea încheierii din 19 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău, din motivele ce succed.

Articolul 426 din Codul de procedură civilă consemnează la alin. (3) că, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Verificând legalitatea încheierii din 19 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău prin prisma argumentelor invocate în recurs și a materialelor cauzei, Colegiul ajunge la concluzia că aceasta a fost emisă în concordanță cu normele de drept procedural

pertinente speței.

În conformitate cu prevederile art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

La caz, Colegiul taxează că termenul de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia participanții la proces trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În acest sens, dispozițiile art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă prescriu că, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

Colegiul reține că, în condițiile speței, hotărârea primei instanțe a fost pronunțată public la 23 aprilie 2018, fapt confirmat inclusiv și prin procesul-verbal al ședinței de judecată (f.d. 92, 90-91 recto-verso).

Deopotrivă, din conținutul procesului-verbal al ședinței de judecată rezultă că reprezentantul SRL „Elmin Gold Agro”, administratorul Alekberov Rovșan, a participat la ședința de judecată din 23 aprilie 2018, în cadrul căreia s-a judecat în fond cauza și s-a pronunțat dispozitivul hotărârii judecătorești.

Dealtfel, reprezentantul SRL „Elmin Gold Agro”, administratorul Alekberov Rovșan, a confirmat, prin semnarea olografă a recipisei de comunicare a actului de procedură (f.d. 93), faptul că i-a fost eliberată o copie a dispozitivul hotărârii din 23 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana. Totodată, prin această recipisă se certifică faptul că președintele ședinței de judecată i-a explicat procedura de atac a hotărârii judecătorești, începutul curgerii termenului de atac și că acest termen este de decădere.

Respectiv, prin prisma art. 111 alin. (3) coroborat cu dispozițiile art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, termenul de procedură de 30 de zile, instituit de legiuitor pentru valorificarea dreptului de a ataca hotărârea judecătorească în ordine de apel, a început să curgă din ziua imediat următoare datei emiterii și pronunțării hotărârii judecătorești, adică de la 24 aprilie 2017, data limită de depunere a cererii de apel fiind ziua de 23 aprilie 2017, ora 24.00, acesta fiind termen de decădere din dreptul procesual.

În altă ordine de idei, Colegiul desprinde că în conformitate cu prevederile art. 362 alin.(3) din Codul de procedură civilă, repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art.116.

Articolul 116 din Codul de procedură civilă consemnează în alineatul (1) că persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

Subsecvent, alin. (3) și (4) al aceluiași articol statuează că, la cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.). Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

Astfel, în sensul autentic al normelor art. 362 alin. (3) și art. 116 alin. (1) și

(3) din Codul de procedură civilă, repunerea în termenul procedural poate fi efectuată doar în baza unor temeiuri viabile și întemeiate. Caracterul temeiniciei motivelor de omitere a termenului procedural reprezentând o condiție *sine qua non* pentru repunerea acestuia. Prin urmare, obligația probării existenței circumstanțelor, care au făcut imposibilă efectuarea de către persoană a anumitor acțiuni procesuale în termenul stabilit, este pusă în sarcina justițiabilului ce solicită repunerea în termenul omis.

În condițiile speței, Colegiul constată că distinct condițiilor instituite la art. 362 alin. (3) și art. 116 din Codul de procedură civilă, SRL „Elmin Gold Agro”, reprezentată de avocatul Daniela Moraru, nu a indicat niciun motiv care ar argumenta omiterea termenului procedural de declarare a apelului.

La fel, instanța de recurs apreciază reprehensibil faptul că SRL „Elmin Gold Agro”, reprezentată de avocatul Daniela Moraru, s-a limitat doar la simpla solicitare înaintată instanței de apel privind repunerea în termen, însă, fără a indica în cerere motivele care au succedat omiterea termenului de efectuare a acțiunii procesuale în interiorul termenului legal acordat de legiuitor.

Deopotrivă, nu poate fi acceptată poziția SRL „Elmin Gold Agro”, reprezentată de avocatul Daniela Moraru, precum că instanța de apel urma să-i acorde termen pentru prezentarea unei cereri motivate de repunere în termenul procedural. Or, din conținutul articolului 116 din Codul de procedură civilă rezultă cert că, persoana care solicită repunerea în termenul procedural omis, urmează *ab initio* să insereze în cerere toate motivele și temeiurile care au succedat omiterea acestuia, prezentând totodată și probele care dovedesc acest fapt. Astfel, instituția repunerii în termenul procedural omis nu prevede etapa de a nu da curs cererii și a acorda petiționarului termen pentru înlăturarea neajunsurilor.

Coroborând ipotezele relevate, Colegiul apreciază ca fiind neviabil motivul invocat de recurentă întru repunerea în termenul procedural omis de declarare a apelului. Or, reprezentantul SRL „Elmin Gold Agro” fiind prezent la pronunțarea dispozitivului hotărârii din 23 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, fiindu-i eliberată copia acestuia și explicându-i-se termenul și modalitate de atac a acesteia, trebuia să dea dovadă de responsabilitate și atitudine activă, prin declararea apelului în interiorul termenului legal instituit de legiuitor.

În altă ordine de idei, instanța de recurs învederează că certitudinea legală impusă regulilor de procedură civilă, în calitate de condiție *sine qua non* a unui proces echitabil, vizează atât drepturile apelanților, cât și ale intimitei, astfel încât instanța de judecată nefiind în drept de a substitui voința legislatorului materializată în conținutul normelor de procedură civilă în vederea exonerării apelantului de sancțiunile procedurale din motivul înțelegerii greșite de către acesta a efectelor legale.

La fel, este imperioasă și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, care a apreciat că reglementarea referitoare la formalitățile și termenele ce trebuie respectate pentru exercitarea unei căi de atac, urmărește să asigure o bună administrare a justiției și, în particular, să respecte principiul securității raporturilor juridice și că cei interesați trebuie să aibă posibilitatea de a se aștepta ca aceste reguli să fie aplicate. S-a subliniat că aceste termene urmăresc mai multe scopuri importante, și anume să garanteze securitatea juridică fixând un termen pentru acțiuni, să pună pe eventualii pârâți la adăpost de plângeri introduse foarte târziu care ar fi, probabil, mai dificil de combătut, și să împiedice nedreptățile ce s-ar putea

produce dacă tribunalele ar fi chemate să se pronunțe în legătură cu evenimente consumate cu mult timp în urmă, plecând de la elemente de probă cărora nu li s-ar mai putea acorda credit și care ar fi incomplete din cauza timpului scurs (cauza *Brumărescu v. România*, cauza *Marckx v. Belgia*).

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat în cauza *Ponomaryov vs Ucraina* că, deși în speță nu este vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces după un interval considerabil de timp prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși reînnoirea acestui termen după o perioadă îndelungată și pentru motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Prin urmare, corelând circumstanțele faptice constatate, și expuse supra, cu normele legale precitate, instanța de recurs ajunge la concluzia că la depunerea cererii de repunere în termenul procedural de declarare a apelului, SRL „Elmin Gold Agro”, reprezentată de avocatul Daniela Moraru, nu a invocat niciun temei viabil și nu a prezentat probe concludente și verosimile care ar dovedi imposibilitatea sa de a îndeplini actul procedural în interiorul termenului legal instituit de art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea din 19 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost emisă în concordanță cu normele de drept procedural, iar argumentele invocate în recurs sunt lipsite de substanță, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și a menține încheierea recurată.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție
decide:

Se respinge recursul declarat de societatea cu răspundere limitată „Elmin Gold Agro”, reprezentată de avocatul Daniela Moraru, împotriva încheierii din 19 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

Se menține încheierea din 19 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău, adoptată în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de întreprinderea individuală „Untilă Star” împotriva societății cu răspundere limitată „Elmin Gold Agro” cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Valeriu Doagă

judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Nicolae Craiu